

КОНКУРЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

У зв'язку з поглибленням євроінтеграційних процесів підвищуються вимоги до вітчизняних товаровиробників. В наш час, продукція українських виробників має низький рівень конкурентоспроможності, насамперед пов'язаний з високими витратами на її виробництво.

Таким чином, позицію підприємства на ринку визначають його конкурентні переваги, серед яких особливе місце займають більш низькі витрати на виготовлення продукції, що дозволяє підприємству знижувати ціни, нарощувати витрати на маркетингову діяльність тощо. Важливим джерелом забезпечення конкурентних переваг взагалі та низьких витрат виробництва зокрема є нововведення, інноваційні вдосконалення процесів виробництва продукції [7, с. 70].

Тому в сучасних умовах високої конкуренції актуальним для виробничого підприємства постає проблема вдосконалення механізму конкурентного управління його витратами.

Велику увагу вивченню теоретичних аспектів і впровадженню теоретичних навичок щодо управління витратами приділяли як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, серед яких: Ю. М. Великий, М. Г. Грещак, І. Є. Давидович, С. Ковтун, О. С. Коцюба, Ю. Б. Кравчук, А. М. Турило, Дж. Шанк і ін.

Мета даної роботи полягає у визначенні підходів до конкурентного управління витратами підприємства, враховуючи специфіку терміну «витрати».

Еволюція знань про витрати має багатовікову історію. В різні історичні періоди, починаючи з давніх часів і закінчуючи сучасністю, вивченню витрат приділяли важливе значення (рис.1).

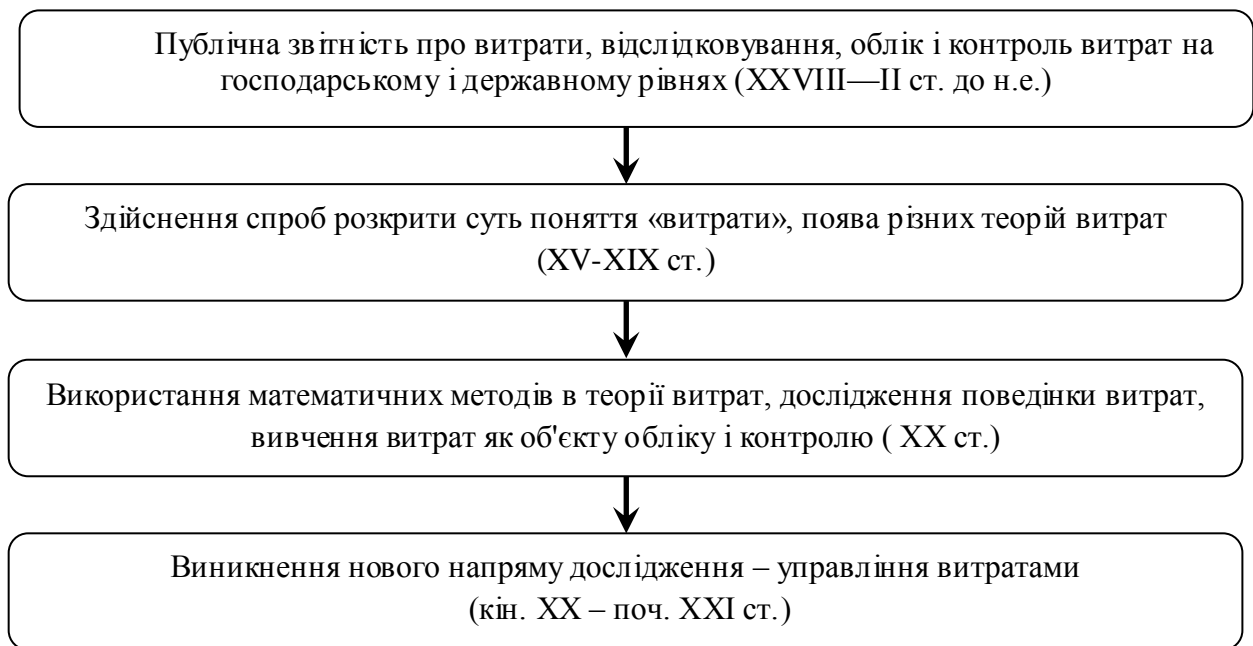

Рис. 1. Етапи розвитку знань про витрати [4, с.4]

У сучасній економічній літературі існують різні трактування поняття «витрати». Розбіжності виникають у зв'язку з різними підходами до цієї категорії [4, с.6].

А. М. Турило [5, с. 9] та С. Ковтун [6, с. 8] визначають витрати, як вартісне вираження абсолютної величини застосовано-споживчих ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності підприємства.

І. Є. Давидович [2, с. 30] відносить витрати до компенсацій вартості товарів платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних платником податку для їх подальшого використання у власній господарській діяльності.

Ю. М. Великий [1, с. 8] відносить витрати до структури ресурсів, що не пов'язані із грошовими потоками й служать елементом формування собівартості.

Ми погоджуємося з твердженнями вище перерахованих авторів, щодо можливих варіантів визначення даного терміну, але пропонуємо впровадження такого словосполучення стосовно витрат як «ресурс ресурсів». Це обґрунтовано тим, що витрати можна представити як свого

роду ресурс, який забезпечує підґрунт необхідності використання традиційних економічних ресурсів.

Таким чином, результатом вивчення витрат різними фахівцями сучасності є виникнення синтетичної галузі знань – управління витратами, яка ґрунтується на теорії економіки підприємств, управлінського обліку, менеджменту, аналізу, бюджетування і контролінгу [4, с. 6]. Ось чому, з різних трактувань поняття «витрати» витікають й різні підходи до конкурентного управління витратами підприємства з виділенням його ключових конкурентних переваг.

Так, Ю. М. Великий [1 с. 90-91] визначає конкурентне управління витратами підприємства, як дії, спрямовані на пошук шляхів зниження обсягу витрат для управління конкурентними перевагами, й адекватне реагування на зміни в зовнішньому середовищі, що дають можливість підвищити рівень власного потенціалу й довести його до рівня, необхідного для досягнення цілей, а також можливим для успішного функціонування в довгостроковій перспективі. Крім того, для забезпечення конкурентних переваг у конкурентній боротьбі необхідне виготовлення продукції й послуг на основі набору правил соціального поведіння.

Дж. Шанк [3 с. 69] стверджує, що «аналіз ланцюга цінностей – ключовий інструмент в управлінні витратами». Роль аналізу витрат може сильно змінюватися в залежності від того, який шлях конкурентної боротьби вибирає підприємство. Кожний вид економічної діяльності має унікальні джерела отримання конкурентних переваг. Як тільки фірма визначила ланцюг цінностей і виділила чинники витрат зміни для кожного виду економічної діяльності, створюючого цінність, вона може отримати перевагу в конкурентній боротьбі двома шляхами:

- 1) Управляючи чинниками зміни витрат краще, ніж конкуренти;
- 2) Перебудовуючи ланцюг цінностей.

Також, Дж. Шанк, стверджує, що підприємство може вибрати диференціацію чи низьку собівартість для досягнення переваг у

конкуренції. Проте, дані дії збільшують ступень невизначеності в оточенні підприємства подібно з тим, з яким стикається підприємство, що нарощує частку ринку.

Ю. В. Чемерис [7, 70-73] бачить у забезпеченні довгострокових конкурентних переваг на засадах вдосконалення управління витратами виробництва вдосконалення систем обліку та контролю виробничих витрат на вітчизняних підприємствах.

Проаналізувавши різні підходи конкурентного управління витратами, враховуючи специфіку терміну «витрати», можна стверджувати, що воно має тісний прямопропорційний зв'язок з особистими компетенціями підприємців (як вони визначають «витрати») та з конкурентними перевагами підприємства. Розвиваючи які, ми сприяємо вдосконаленню конкурентного управління витратами, а отже і розвитку підприємства. Що робить конкурентне управління витратами – пріоритетним та необхідним для кожного самосвідомого та амбіційного підприємця.

Література:

1. Великий Ю. М., Прохорова В. В., Сабліна Н. В. Управління витратами підприємства: Монографія. – Х.:ВД «ІНЖЕК», 2009. – 192 с.
2. Давидович І. Є. Управління витратами: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
3. Джон К. Шанк, Виджей Говиндараджан. Стратегическое управление затратами / Пер. с англ. СПб.: ЗАО «Бизнес Микро», 1999, 228 с.
4. Н. С. Андрющенко стаття «СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ» // Актуальні проблеми економіки. – 2007. - №5. – 234 с.
5. Турило А. М., Кравчук Ю. Б. Управління витратами підприємства: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.
6. Ковтун С., Ткачук Н. Управління затратами. – Х.: Фактор, 2007. – 272 с.
7. Ю. В. Чемерис стаття «Забезпечення довгострокових конкурентних переваг на засадах вдосконалення управління витратами виробництва» // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип. 1 (68) / Наук. ред. І. К. Бондар. – К., 2007. – 159 с.

З А Я В К А
на участь у конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ»**

Баранцева Світлана Михайлівна - кандидат економічних наук, доцент,
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, м. Донецьк, доцент кафедри "Прикладної економіки"

Доценко Юрій Миколайович - Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, м. Донецьк,
студент гр. ЕП-07-Г

Тематичний напрямок Економічні й організаційні аспекти розвитку
підприємств, галузей і регіонів України.

Назва статі КОНКУРЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ
ПІДПРИЄМСТВА

Адреса (з індексом) 85612, Донецька обл., м. Курахове, вул. Пушкіна
буд. 23, кв. 22

Підтвердження про оплату (дата і номер документа)

Тел.: (066)3417043

Електронна пошта: Yurecdon@e-mail.ua

Дата заповнення

“11” листопада 2011 р.

КВИТАНЦІЯ

Гарантбанк N 10004/0143 N 362
 11.11.2011 (16:46:55) N комп.:14
 ФОП-ДОЩЕНКО Ю.М.
 Р/С:31256272210746 МФО:834016
 ЗА УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ
 Неп.936 Сума= 60.00
 Касир [230]: Гурова А.А.
 Зл.подпись: 2837KA1819Z132J3

Касир

Поточний рахунок	Ідентифікаційний код
31256272210746	05464897
Одержувач платежу	Код установи банку
КП Дочини	834016
Дата валютування	Найменування установи банку
	ПУДК Дошченко ОА
Прізвище, ім'я, по батькові платника	Ідентифікаційний номер
Дошенко Юрій Миколайович	
Призначення платежу	Період, за який здійснюється платіж
За участь у конференції	
Код виду платежу	Код бюджетної класифікації
066-34-170-43	Сума
Підпис платника	Пеня
(прізвище, ініціали)	Усього
Дош	60 грн.

Отп.